

Notat

Afrapportering på skærpet kontrol og sagsbehandling i fm. ophold efter beløbsordningen i restaurationsbranchen

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

RESUME

SIRI iværksatte primo 2020 – efter anmodning fra Udlændinge- og Integrationsministeriet og på baggrund af konkrete sager om misbrug og omgåelse – en skærpet indsats over for udenlandske ansatte i restaurationsbranchen.

Indsatsen omfattede en særlig kontrol af ansatte med kinesisk nationalitet, der allerede var meddelt opholdstilladelse efter beløbsordningen. SIRI har afsluttet kontrollen i 344 sager. I ca. 8 pct. af sagerne har betingelserne ikke været overholdt.

Indsatsen omfattede endvidere en skærpet sagsbehandling af ansøgninger om opholdstilladelse og af ansøgninger om forlængelse af gældende opholdstilladelser. Som resultat af denne indsats, der omfattede alle nationaliteter, er afslagsprocenten steget, således at der er meddelt afslag i ca. 64 pct. af alle førstegangssager (mod ca. 30 pct. i 2019) og i ca. 35 pct. af alle forlængelsessager (mod ca. 5 pct. i 2019). I 2021, hvor der gennemført skærpede regler, er afslagsprocenten i førstegangssager steget yderligere.

Som led i den skærpede indsats har SIRI bl.a. fået foretaget dokumentundersøgelse af erhvervskompetencebeviser hos NIDC. I ca. 10 pct. af sagerne har der været grundlag for at antage, at beviset er falsk. Endvidere har SIRI som led i indsatsen gennemført interviews af den pågældende udlænding. Det er generelt SIRIs vurdering, at det er vanskeligt gennem interviews at tilvejebringe tilstrækkelig dokumentation for omgåelse bl.a. fordi den udenlandske ansatte selv har en interesse i at skjule en eventuel omgåelse af reglerne.

1. Indledning

Ultimo 2019 bad departementet på vegne af udlændinge- og integrationsministeren om, at SIRI udarbejdede oplæg til en skærpet indsats i tilknytning til opholdstilladelser efter beløbsordningen i forbindelse med ansættelse i restaurationsbranchen. SIRIs oplæg blev tiltrådt af departementet den 23. januar 2020.

SIRI har på den baggrund iværksat en række initiativer som led i en skærpet kontrol og sagsbehandling. Dette notat indeholder en afrapportering herpå.

29. april 2021

EU
Postadresse:
Postboks 304
2500 Valby

Besøgsadresse:
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby

Tel. 7214 2000
Mail siri@siri.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
SNEM/KEW

Sags nr. 2021 - 718
Akt-id 223316

Den særlige kontrolindsats har omfattet gyldige opholdstilladelser efter beløbsordningen til arbejdstagere med kinesisk nationalitet i restaurationsbranchen.

Den skærpede sagsbehandling blev iværksat fra februar 2020 i forbindelse med førstegangsansøgninger og sager om forlængelse efter såvel beløbsordningen som fast track-ordningen i restaurationsbranchen og andre brancher, hvor lønnen vurderes at være en usædvanlig høj løn (bl.a. servicebranchen). Indsatsen omfatter alle nationaliteter.

Tiltagene skal ses i sammenhæng, da der sker en løbende udvikling i gruppen. En sag udtaget til skærpet kontrol i foråret 2020 kan således fx i efteråret udgå af kontrolindsatsen og i stedet indgå i skærpet sagsbehandling, fordi den pågældende arbejdstager i mellemtiden har søgt om forlængelse af sin opholdstilladelse eller om en ny førstegangstilladelse pga. nyt job.

Notatet indeholder i afsnit 2 baggrunden for indsatsen, i afsnit 3 en gennemgang af kontrolindsatsen på de gyldige opholdstilladelser, hvoraf afsnit 4 ser nærmere på sager, hvor interview har været anvendt. Afsnit 5 omhandler den skærpede sagsbehandling ved ansøgninger om opholdstilladelse, mens afsnit 6 omhandler vurdering af kontrolindsatsen og den skærpede sagsbehandling. Afsnit 7 omhandler SIRIs nye fremadrettede kontroltiltag.

2. Baggrunden for indsatsen

Beløbsordningen giver udlændinge med en høj løn adgang til at opnå opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Beløbsgrænsen reguleres hvert år den 1. januar og udgør en årlig løn på mindst 445.000 kr. (2021-niveau).

Det er bl.a. en betingelse, at udlændingen opfylder beløbsgrænsen og ansættes på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

I de senere år er beløbsordningen i stigende omfang blevet anvendt af udenlandske arbejdstagere i stillinger eller brancher, hvor det sædvanlige lønniveau ligger noget under beløbsgrænsen.

Det gælder bl.a. i restaurationsbranchen, hvor der efter SIRIs vurdering og erfaring er risiko for misbrug og omgåelse af reglerne. Der har bl.a. været en mistanke om, at arbejdstagerne reelt ikke fik udbetalt deres løn eller tilbagebetalte dele af lønnen til arbejdsgiveren, at de arbejdede flere timer end angivet i kontrakten, eller at både arbejdstageren og dennes ægtefælle arbejdede for den løn, som arbejdstageren fik udbetalt. Kinesiske arbejdstagere udgør den største gruppe med opholdstilladelse efter beløbsordningen i forbindelse med ansættelse i restaurationsbranchen.

3. Kontrolindsatsen i forhold til gyldige opholdstilladelser

Ved indsatsens start den 1. februar 2020 opholdt der sig ifølge jobindsats.dk¹ for december 2019 omkring 500 kinesiske statsborgere i Danmark, der var ansat i restaurationsbranchen, og som var meddelt opholdstilladelse efter beløbsordningen.

Afgrænsning af tilladelser til kontrol

I forhold til at skærpe kontrollen blev det besluttet, at SIRI skulle gennemgå alle gyldige opholdstilladelser meddelt efter beløbsordningen til kinesiske arbeidstagerer i restaurationsbranchen. Det bemærkes, at SIRI ikke er bekendt med identiteten på de ca. 500 personer, som fremgik af jobindsats.dk.

SIRI har baseret indsatsen på udtræk af gyldige opholdstilladelser, som fremgik af vores sagsbehandlingssystem, og hvor arbejdstageren opholdt sig her i landet, og der var mere end 6 måneder til udløb af opholdstilladelsen. Såfremt der var mindre end 6 måneder tilbage af gyldighedsperioden, ville ansættelsesforholdet i stedet blive kontrolleret, hvis arbejdstageren søger om forlængelse af sin opholdstilladelse eller om ny opholdstilladelse som led i jobskifte.

Sager, hvor arbejdstageren allerede havde en verserende sag hos SIRI, blev frasorteret. Det bemærkes hertil, at SIRI allerede i forbindelse med en anden særlig kontrolindsats havde omkring 70 verserende kontrolsager, der angik tilsvarende målgruppe af opholdstilladelser efter beløbsordningen til kinesiske ansatte i restaurationsbranchen, hvor indsatsen var målrettet undersøgelse af eventuelt indsendte erhvervskompetencebeviser. Disse sager indgår ikke i denne afrapportering, men er beskrevet i bilag A.

Således blev der udfundet i alt 356 sager fra SIRIs sagsbehandlingssystem til nærmere gennemgang. Der blev i den forbindelse foretaget kontrol af timeantal og løn ved opslag i elndkomst. Herudover er der i hovedparten af sagerne blevet undersøgt om medfølgende familiemedlemmer arbejdede for samme arbejdsgiver, samt undersøgelse af arbejdstagerens boligforhold, herunder om boligen ejes af arbejdsgiveren ved opslag i OIS og CVR. Derudover har SIRI foretaget en gennemgang af få arbejdsgivere med oplysninger fra CVR med henblik på at se evt. netværksmønstre eller sammenhænge med andre ejerforhold, herunder hvorvidt arbejdstagerne eller medfølgende familiemedlemmer selv er registreret som ejere i andre virksomheder, hvilket ikke har ført til yderligere.

Af disse 356 kontrolsager er der 19. april 2021 afsluttet 344 sager, mens der fortsat verserer 12 sager, hvor der er partshørt med henblik på inddragelse. Det har imidlertid ikke været muligt at afgøre sagerne inden rapportens afslutning, da parternes frister til at komme med eventuelle bemærkninger ikke er udløbne eller der skal foretages yderligere undersøgelser. Af disse verserende sager er der blevet afholdt interview i 3 sager.

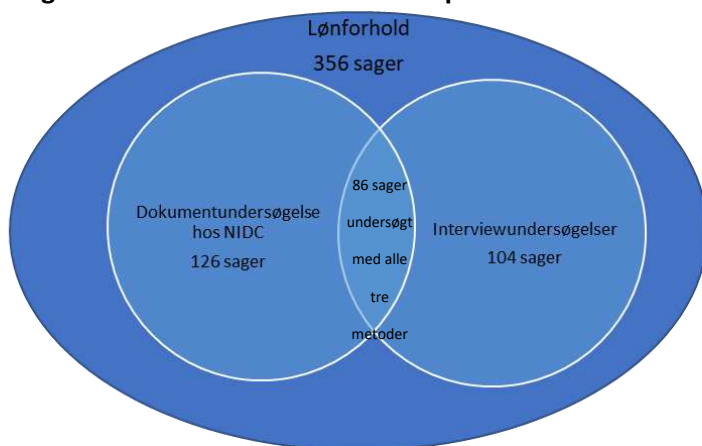
Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer

¹Jobindsats er en portal under Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

og ikke som egentlige statistiksystemer, ligesom tallene kun giver et øjebliksbillede af den aktuelle sagsbehandling, som løbende opdateres. I visse af opgørelserne har der endvidere været benyttet tal baseret på manuel gennemgang. Der tages derfor forbehold for eventuelle ændringer af tallene i senere opgørelser.

Overordnet set har sagsgennemgangen resulteret i tre spor af sagsbehandlings-skridt i de 356 sager; et lønspor, et dokumentspor ved Nationalt ID-Center (NIDC) og et interviewspor, som gennemgås nedenfor. Interviewsporet, hvor omkring 100 opholdssager blev udtaget til nærmere undersøgelse i form af et interview gennemgås i afsnit 3. Figur 1 viser hvordan sager er fordelt på de tre spor.

Figur 1.: Sagerne fordelt efter de anvendte spor

Note: Alle 356 sager er undersøgt ift. kontrol af lønforhold og timetal. Nogle er derudover er 126 også blevet undersøgt med dokumentundersøgelse hos NIDC (B), Andre 104 sager er blevet udtaget til interview (C). 86 sager er blevet undersøgt med alle tre metoder.

Tabel 1 viser kontrolresultatet af de 344 afgjorte kontrolsager pr. 19. april 2021. I omkring 60 pct. af sagerne vurderes, at betingelserne for opholdstilladelsen er overholdt, ca. 32 pct. af sagerne blev afsluttet uden afgørelse og omkring 8 pct. er betingelserne vurderet ikke overholdt. I forhold til de ca. 32 pct. af sagerne, der blev afsluttet uden afgørelse, skyldes det i høj grad, at sagspuljen er dynamisk, og at opholdstilladelsen enten udløb, eller at der blev indgivet en ny ansøgning om opholdstilladelse på grund af nyt job eller forlængelsesansøgning. Såfremt der blev indgivet en ny ansøgning om opholdstilladelse på grund af nyt job efter beløbsordningen eller en forlængelsesansøgning, indgik sagen herefter i den skærpede sagsbehandling, som der redegøres for i afsnit 5.

Tabel 1: Resultat af den særlige kontrolindsats på gyldige tilladelser til kinesiske ansatte på beløbsordningen

Indsatstype	Sagsområde	Verserende sager	Antal sager kontrolleret*	Resultat af kontrolsag i antal (pct.)		
				Betingelser vurderes overholdt**	Betingelser vurderes ikke overholdt***	Betingelser kan ikke kontrolleres
Særlig kontrolindsats	Beløbsordningen	12	344	206 (60 pct.)	27 (8 pct.)	111 (32 pct.)

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Note: *) Antal sager kontrolleret ved SIRIs særlige kontrolindsats udgør det totale antal sager afgjort pr. 19-04-2021.

**) I de kontrollerede sager vurderes betingelserne for opholdstilladelsen at være overholdt. Der foretages ikke yderligere.
***) I disse tilfælde har der efter en konkret vurdering været grundlag for at inddrage opholdstilladelsen og/eller bede politiet om en nærmere undersøgelse med henblik på vurdering af strafferetlig overtrædelse eller der kan være tale om bortfald af opholdstilladelsen.
De verserende sager skyldes, at fristen for høring for visse sager ikke er udløbet ved afrapporteringens afslutning eller yderligere undersøgelser er påkrævet.

I de sager, hvor det blev vurderet, at betingelserne ikke var overholdt, og hvor der efterfølgende har været grundlag for inddragelse og/eller bede politiet om nærmere undersøgelse, har det bl.a. været på baggrund af, at den årlige beløbsgrænse ikke har været overholdt eller at opholdstilladelsen har været opnået på svigagtig baggrund. Der kan ligeledes være tale om sager, hvor arbejdstageren er udrejst af Danmark, og tilladelsen derved er bortfaldet. Det bemærkes, at SIRIs afgørelser kan påklages til Udlændingenævnet, og at SIRI ved opgørelsen ikke har undersøgt, om der er verserende klagesager eller genoptagelsessager.

Kontrol af lønforhold

I de tilfælde, hvor SIRI har konstateret uoverensstemmelser mellem indberetninger af løn og timer i indkomst og ansættelseskontrakten, herunder i forhold til den årlige beløbsgrænse, er arbejdstageren partshørt med henblik på vurdering af, om betingelserne for opholdstilladelsen har været overholdt. Herudover har oplysninger fra interview af den enkelte arbejdstager om lønforhold i nogle tilfælde ført til yderligere anmodninger om dokumentation for, at lønforholdene var i overensstemmelse med betingelserne, herunder dokumentation for udbetaling til dansk lønkonto.

Dokumentundersøgelse hos NIDC

Flere af de kinesiske ansatte havde i forbindelse med deres ansøgning om opholdstilladelse på beløbsordningen indsendt deres kinesiske erhvervskompetencebevis for at understøtte ansøgningen. Som følge af at SIRI ikke kunne gennemføre interviews på grund af nedlukning af samfundet og hjemsendelse af medarbejdere i foråret 2020, iværksatte SIRI en stikprøvekontrol af kinesiske erhvervskompetencebeviser ved NIDC. Stikprøven foregik så vidt muligt ved at bede arbejdstagerne indsende deres originale kokkebevis. NIDC blev samtidigt i ca. 40 af sagerne bedt om ansigtssammenligning for at sikre, at det var samme person, der fremgik af foto på erhvervskompetencebeviset, som var identisk med udlændingen, som havde fået meddelt opholdstilladelse. NIDC har i forhold til ansigtssammenligningerne ikke fundet indikationer på, at der var tale om en anden persons foto på kokkebeviserne.

Herudover har SIRI i interviewsager bedt NIDC om at foretage en ægthedsvurdering af erhvervskompetencebeviset. I nogle sager er beviset ikke sendt til vurdering hos NIDC, da der var andet grundlag for inddragelse af opholdstilladelsen.

I alt har SIRI bedt NIDC foretaget ægthedsvurderinger i 126 sager, hvoraf 86 var interviewsager. Vurderingerne fra NIDC har i 14 sager ud af de 126 givet anledning til at vurdere, hvorvidt opholdstilladelsen er opnået på svigagtig baggrund.

4. Interviews i omkring 100 controlsager med gyldige opholdstilladelser på beløbsordningen

SIRI har som led i gennemgangen af sagerne udvalgt omkring 100 sager til en nærmere kontrol i form af et interview med henblik på at undersøge, om betingelserne for opholdstilladelsen fortsat var overholdt.

Gennemførelsen af interviewene har været påvirket af Covid-19 og nedlukningerne af Danmark. Dette skal ses både i forhold til SIRIs mulighed for at gennemføre selve interviewene, samt at der er tale om en påvirket restaurationsbranche i forhold til de konkrete arbejdsforhold og -opgaver, som skulle danne baggrund for selve interviewet. Interviewene blev påbegyndt i august 2020.

Der har været forskellige faktorer i forbindelse med udvælgelse af ansatte på beløbsordningen til interview, som er sket løbende.

Der er i kriterierne for udvælgelsen forsøgt at få dækket forskellige varianter af ansættelsesforhold. Der er bl.a. taget højde for at sikre en geografisk spredning af ansatte på tværs af landet, ligesom kriterier for udvælgelse bl.a. kunne være, at der både var ansatte fra restauranter, hvor der kun var én kok eller køkkenchef med tilladelse på beløbsordningen, og restauranter, hvor der var flere ansatte med tilladelse efter beløbsordningen. Dertil kom, at der også blev udvalgt ansatte som boede på en adresse ejet af restaurantejeren og ansatte, som ikke boede på en adresse ejet af restaurantejeren. Hvis en restaurant havde flere end én ansat på beløbsordningen, blev alle ansatte på beløbsordningen så vidt muligt indkaldt til interview.

Herudover kunne ansatte blive indkaldt til interview, hvis de ikke havde svaret på SIRIs anmodning om indsendelse af originalt erhvervskompetencebevis til brug for stikprøvekontrol hos NIDC.

Hvert interview blev gennemført ved brug af godkendte tolke, som fremgår af Rigspolitiets tolkefortegnelse. De afholdte interview har primært haft til formål at afdække den ansattes ansættelsesforhold her i landet, og om det stemte overens med de oplysninger, som fremgik af indkomst eller ansættelseskontrakten. De konkrete samtaleemner har varieret fra sag til sag og har bl.a. omfattet arbejdstagerens tidligere erhvervs erfaring, uddannelse i hjemlandet, rejse til Danmark, boligforhold og ansættelsesforhold, herunder arbejdstid, arbejdsopgaver, lønforhold og ferierettigheder. Den konkrete sag kunne give anledning til yderligere belysning af et bestemt emne eller senere anmodning om at indsende yderligere oplysninger eller dokumenter.

Tabel 2 viser resultaterne af kontrollen for sagerne, hvor der blev afholdt interview. Det fremgår, at i omkring 90 pct. af sagerne vurderes betingelserne at være overholdt. Og omkring 10 pct. af interviewsagerne er vurderet til, at betingelserne ikke har været overholdt.

Tabel 2: Resultat af interviewsager i forbindelsen med den særlige kontrolindsats af kinesiske kokke på Beløbsordningen

Indsatstype	Sagsområde	Verserende sager	Antal sager	Resultat af interviewsager i antal (pct.)
-------------	------------	------------------	-------------	---

			kontrolle- ret*	Betingelser vurderes overholdt**	Betingelser vurderes ikke overholdt***	Afsluttet uden afgørel- se**
Særlig kon- trolindsats	Beløbsordnin- gen	3	101	89 (89 pct.)	9 (9 pct.)	2 (2 pct.)

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Note: *) Antal sager kontrolleret ved SIRIs særlige kontrolindsats udgør det totale antal sager afgjort til og med 19. april 2021.

**) I de kontrollerede sager vurderes betingelserne for opholdstilladelsen at være overholdt. Der foretages ikke yderligere.

**) Der er to sager, som er afsluttet uden afgørelse ved at ansøger har fået nyt arbejde og dermed indgivet ny ansøgning om ophold, men pågældende vil objektivt set have opfyldt betingelserne, hvis omstændighederne har været uændret.

***)) I disse tilfælde har der efter en konkret vurdering været grundlag for at inddrage opholdstilladelsen og/eller bede politiet om en nærmere undersøgelse med henblik på vurdering af strafferetlig overtrædelse, eller der kan være tale om bortfald af opholdstilladelsen.

De verserende sager skyldes, at fristen for høring for visse sager ikke er udløbet ved afrapporteringens afslutning eller yderligere undersøgelser er påkrævet. Grundet afrunding kan det forekomme at den samlede sum af procenterne afviger fra 100.

I de sager, hvor det blev vurderet, at betingelserne ikke var overholdt, og hvor der efterfølgende har været grundlag for inddragelse og/eller bede politiet om nærmere undersøgelse, har det bl.a. været på baggrund af, at den årlige beløbsgrænse ikke har været overholdt eller at opholdstilladelsen har været opnået på svigagtig baggrund. Det skal dog fremhæves, at det ikke nødvendigvis er oplysninger fra interview, der har medført inddragelse og/eller politianmeldelse, men ligeledes kan være på baggrund af lønoplysninger fra eindkomst eller NIDCs vurderinger af erhvervskompetencebeviser.

5. Skærpet sagsbehandling ved ansøgninger om opholdstilladelse

SIRI har fra februar 2020 skærpet sagsbehandlingen af førstegangsansøgninger og sager om forlængelse efter såvel beløbsordningen som fast track-ordningen i restaurationsbranchen og andre brancher, hvor lønnen vurderes at være en usædvanlig høj løn (bl.a. servicebranchen). Indsatsen omfatter alle nationaliteter.

Sagerne i restaurationsbranchen er i fagkontoret samlet i en task force, hvor alle sager (førstegangsansøgninger, forlængelser, inddragelse og kontrol fx på baggrund af registersamkøring), inkl. medfølgende familie, behandles. Kinesiske statsborgere i restaurationsbranchen, der søger efter beløbsordningen, udgør en stor gruppe.

Den skærpede sagsbehandling i sager i restaurationsbranchen har omfattet:

- SIRI gennemfører interview i udvalgte sager ved ansøgninger indgivet i Danmark, dvs. ved ansøgninger om førstegangstilladelser i fm. jobskifte samt forlængelse. Formålet med interviewsene har været at sikre bedre sagsoplysning, og at ansættelsesforholdet er reelt og i overensstemmelse med de krav, der følger af lovgivningen. I 2020 har der været afholdt interview i langt størstedelen af de sager, hvor ansøgningen er indgivet i Danmark, og hvor SIRI efter tidligere praksis ville have meddelt opholdstilladelse. I et mindre antal sager er der ikke afholdt interview, idet der enten kunne meddeles afslag på det foreliggende grundlag, eller fordi det vurderedes, at der var tale om et reelt ansættelsesforhold ud fra de foreliggende oplysninger.
- Der er kommet skærpet fokus på vurderingen af, om virksomhederne har økonomi til ansættelse af udlændinge efter beløbsordningen.

- Kinesiske erhvervskompetencebeviser er blevet vurderet af Nationalt ID Center.

Udviklingen i antallet af afgørelser om tilladelse og afslag efter beløbsordningen i forbindelse med ansættelse i restaurationsbranchen, herunder afslagsprocent, i perioden 2018 – 31. marts 2021 fremgår af tabel 3 nedenfor.

Tabel 3: Oversigt over antal tilladelser og afslag efter beløbsordningen til hotel- og restaurantmedarbejdere samt afslagsprocent, 2018-2021*

Beløbsordningen, førstegang								
	2018		2019		2020		2021*	
	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong
Tilladelser	219	127	329	210	78	39	2	0
Afslag	199	120	138	75	137	69	36	23
Afslagsprocent	48%	49%	30%	26%	64%	64%	95%	100%
I alt	418	247	467	285	215	108	38	23

Beløbsordningen, forlængelse								
	2018		2019		2020		2021*	
	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong	Alle nationa- liteter	Heraf Kina inkl. Hong Kong
Tilladelser	36	27	55	29	12	5	9	4
Afslag	1	1	2	2	5	4	1	1
Afslagsprocent	3%	4%	4%	6%	29%	44%	10%	20%
I alt	37	28	57	31	17	9	10	5

* Tallene for 2021 er foreløbige pr. 1. april

Anm.: Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer og ikke som egentlige statistiksystemer. Endvidere bemærkes, at der er tale om antal tilladelser og ikke personer. Det betyder, at den samme person kan indgå flere gange over tid i forbindelse med en ny opholdstilladelse. Det bemærkes, at den særskilte registrering af hotel- og restaurantmedarbejdere blev indført i sager fra 1. januar 2018. Tidligere indgik de i fælleskategorien øvrige på beløbsordningen. For afgørelser i førstegangssager i 2018 kan der dermed også være afgørelser vedrørende hotel- og restaurantmedarbejdere registreret som øvrige på beløbsordningen. For afgørelser i forlængelsessager gælder det for alle årene.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Som det fremgår af tabel 3, er afslagsprocenten steget i 2020-2021 som følge af den skærpede sagsbehandling. Stigningen i 2020 vurderes især at kunne henføres til, at sagerne er samlet i en task force med løbende tæt videndeling om sagsbehandling, praksis og mønstre på ugentlige praksismøder. Derudover vurderes gennemførelsen af interviews og ægthedsvurderinger af erhvervskompetencebeviser på ambassaden eller Nationalt ID Center at have haft en vis betydning.

I langt de fleste sager, hvor der er meddelt afslag, har vi haft en formodning for, at ansættelsesforholdet ikke er reelt. I nogle tilfælde har vi fundet, at ansøgeren ikke er tilstrækkeligt kvalificeret til stillingen til en så høj løn. I andre tilfælde er der under interview i Danmark eller på en dansk repræsentation i ansøgerens hjemland fremkommet oplysninger om, at de ansættelsesvilkår, som fremgår af ansøgerens kontrakt, ikke er reelle – herunder at ansøgeren arbejder eller skal arbejde langt mere end angivet i kontrakten, får eller skal have mindre i løn end angivet i kontrakten eller ikke afholder ferie i overensstemmelse med kontrakten. Endelig har ansøgeren i nogle interviews udvist manglende kendskab til sine ansættelsesvilkår. I nogle sager er der meddelt afslag, da vi under sagsbehandling eller inter-

view er blevet bekendt med, at ansøger har afgivet urigtige oplysninger, fx falske dokumenter.

Stigningen i afslagsprocenten i førstegangssager i 2021 vurderes navnlig at kunne henføres til den nye hjemmel til at give formodningsafslag, der trådte i kraft pr. 1. januar 2021.

Pr. 31. marts 2021 verserer ca. 285 førstegangssager og ca. 145 sager om forlængelse af opholdstilladelse efter beløbsordningen i forbindelse med ansættelse i restaurationsbranchen. Dertil kommer et mindre antal sager i restaurationsbranchen, hvor der søges efter fast-track-ordningen.

6. Vurdering af kontrolindsatsen og den skærpede sagsbehandling

Den særlige indsats med skærpet kontrol og sagsbehandling blev igangsat på baggrund af bl.a. omtale i medierne af en række sager, hvor udenlandske arbeidstagere i restaurationsbranchen angiveligt arbejdede i strid med vilkårene for deres ansættelse, herunder ikke modtog løn i overensstemmelse med de vilkår, der lå til grund for deres opholdstilladelse.

Dette rejste spørgsmål om, hvorvidt udenlandske arbeidstagere, der var meddelt opholdstilladelse med henblik på ansættelse i restaurationsbranchen, i vidt omfang blev udnyttet til arbejde i strid med betingelserne og forudsætninger for deres opholdstilladelse.

Som det fremgår, har SIRI imidlertid kun i et forholdsvis lille antal sager, hvor der er gennemført interviews, kunnet konstatere, at betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse ikke har været opfyldt eller overholdt.

Baggrunden for inddragelse eller afslag på opholdstilladelse har i den forbindelse bl.a. været oplysninger om højere arbejdstid, lønforhold, der ikke stemte overens med ansættelseskontakt, elndkomst eller udbetalinger til dansk lønkonto, overtrædelse eller ukendskab til vilkårene i ansættelseskontrakten eller hvor erhvervskompetencebeviset er anset som værende falsk.

Det er dog SIRIs opfattelse, at det ikke ud fra det samlede resultat af de gennemførte interviews generelt kan vurderes, om udenlandske arbeidstagere i restaurationsbranchen reelt set arbejder i overensstemmelse med vilkårene for deres ansættelse.

SIRI skal således anføre, at der i flere sager, hvor der er gennemført interview, er fremkommet oplysninger under interviewet, som har givet anledning til at så tvivl, om betingelserne for opholdstilladelsen er opfyldt eller overholdt, uanset at sagens oplysninger i øvrigt peger på, at betingelserne er opfyldt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor ansøger under interviewet afgiver uklare eller ligefrem divergerende oplysninger eller på anden måde ikke fremtræder troværdig. Det har imidlertid

i disse tilfælde – uanset gennemførelse af interviews – ikke været muligt for SIRI at tilvejebringe den nødvendige dokumentation for, at betingelserne for ansættelsesforholdet ikke har været opfyldt eller overholdt.

For kontrol- og forlængelsessager vil der være tale om sager, hvor der er indberettet korrekt løn til indkomst, som stemmer med lønsedler, årsopgørelser og evt. kontooplysninger, ligesom der er oplyst overensstemmende om løn- og ansættelsesvilkår til interview med SIRI, men hvor de oplysninger, som SIRI modtager under et interview giver anledning til tvivl herom, uden at det hermed kan anses for godtgjort, at betingelserne ikke er opfyldt.

SIRI finder endvidere anledning til at understrege, at en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse her i landet, eller som allerede er meddelt opholdstilladelse, risikerer at få afslag på eller inddraget sin opholdstilladelse ved at give oplysninger til SIRI, som ikke stemmer overens med fx ansættelseskontrakten eller oplysningerne i indkomst. Den pågældende kan derfor have en interesse i at holde de reelle forhold skjult for SIRI eller i øvrigt tilbageholde oplysninger, som kan have negative konsekvenser for udlændingen og dennes mulighed for ophold her i landet. Det kan være oplysninger om dårlige arbejdsvilkår, der ikke stemmer med overens med ansættelsen eller er i overensstemmelse med danske løn- og ansættelsesvilkår, eventuel udnyttelse eller ligefrem forhold, der kan indikere menneskehandel til tvangsarbejde.

7. Fremadrettede tiltag i forhold til skærpet kontrol og sagsbehandling

Efter afslutningen af den særlige kontrolindsats vil SIRI fortsætte den skærpede sagsbehandling af førstegangs- og forlængelsesansøgning og i inddragelsesvurderinger. SIRI vil fortsætte med interview og undersøgelse af relevante dokumenter på enten en dansk repræsentation i ansøgerens hjemland eller i Danmark, hvor det vurderes at være et relevant sagsskridt.

Endvidere har SIRI med lov nr. 2194 og 2195 af 29. december 2020 fået en række nye kontroltiltag.

Som nævnt ovenfor fik SIRI den 1. januar 2021 hjemmel til at give afslag på ansøgninger efter blandt andet beløbsordningen, hvis der er en vis formodning for, at de faktiske ansættelsesforhold ikke stemmer overens med de faktiske omstændigheder. Hjemlen er taget i brug, som det fremgår under afsnit 5 om skærpet sagsbehandling. Der udestår en stillingtagen til, om hjemlen kan anvendes i forlængelsessager, samt at Udlændingenævnet i 2. instans behandler konkrete sager, hvor der er meddelt afslag efter bestemmelsen.

På baggrund af denne regel forventer SIRI fremadrettet at gennemføre færre interview i ansøgningssager end i 2020.

Ved lovændringen blev der endvidere indført krav om arbejdstilladelse for medfølgende familiemedlemmer, hvis de vil arbejde for samme virksomhed eller en virksomhed med nær sammenhæng til den virksomhed, som hovedpersonens opholdstilladelse er stedefæstet til. For at kunne få en sådan arbejdstilladelse er det et krav, at der er tale om ansættelse minimum 30 timer om ugen og på sædvanlige danske løn- og ansættelsesvilkår.

Lovændringen omfatter endvidere med virkning fra den 1. januar 2021, at SIRI, udover at bistå politiet på udgående kontrolaktioner med kontrol af tredjelandsstatsborgeres ret til ophold og arbejde i Danmark, har mulighed for at foretage selvstændige udgående kontrolaktioner for at kontrollere overholdelse af betingelserne for opholdstilladelser på erhvervs- og studieområdet.

På grund af Covid-19-situationen i Danmark har SIRI dog endnu ikke foretaget en selvstændig kontrolaktion, men SIRI forventer at bruge hjemlen til blandt andet at tage på kontrolbesøg på virksomheder med arbejdstagere med opholdstilladelse efter beløbsordningen for at kontrollere, om betingelserne for opholds- og arbejdstilladelsen er overholdt. SIRI forventer på nuværende tidspunkt at foretage selvstændige kontrolaktioner i 2. kvartal 2021.

Ligeledes har SIRI fået hjemmel til at pålægge en arbejdsgiver at foretage daglige digitale registreringer (digital logbog). Det bemærkes, at den digitale løsning først forventes udviklet af Udviklings- og Forenklingsstyrelsen i november 2021, og at hjemlen endnu ikke er trådt i kraft, men afventer udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse heraf.